

Komunikat prasowy

Luksemburg, 22 stycznia 2020 r.

Instrument na rzecz MŚP skutecznie wspiera innowacje – twierdzą unijni kontrolerzy

Z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wynika, że instrument na rzecz MŚP zapewnia skuteczne wsparcie w realizowaniu innowacyjnych projektów. W jego ramach dofinansowano ponad 5 000 projektów, a marka UE pomogła MŚP w przyciągnięciu dodatkowego kapitału inwestycyjnego. Niemniej jednak kontrolerzy wskazali także na obszary wymagające udoskonalenia, mając na względzie, że na 2021 r. planowane jest ustanowienie Europejskiej Rady ds. Innowacji.

Komisja Europejska uruchomiła instrument na rzecz MŚP w 2014 r. z zamiarem wspierania innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach oraz w przedsiębiorstwach typu start-up. Celem tego instrumentu, którego łączny budżet na lata 2014–2020 wynosi 3 mld euro, jest wypełnienie luki w finansowaniu innowacji i zwiększenie skali komercjalizacji wyników badań w sektorze prywatnym. Aby ocenić, czy faktycznie gwarantuje on wsparcie na rzecz innowacji w MŚP, kontrolerzy skupili się na koncepcji instrumentu, zarządzaniu nim i uzyskanych produktach.

Zdaniem kontrolerów Trybunału można jednoznacznie stwierdzić, że instrument na rzecz MŚP stanowi przydatne i skuteczne wsparcie dla MŚP i start-upów. Zapewnia on ponadto możliwość korzystania z marki UE, co daje projektom większą widoczność i ułatwia przyciągnięcie dodatkowego kapitału inwestycyjnego. W ramach instrumentu oferowany jest także dostęp do usług w zakresie przyspieszenia rozwoju przedsiębiorstw, chociaż dopiero od niedawna. Z usług tych skorzystało jednak niewiele MŚP, a ponadto kontrolerzy zaobserwowali, że nie są one w wystarczającym stopniu skrojone na miarę potrzeb beneficjentów.

– Wspieranie MŚP we wdrażaniu przełomowych innowacji jest kluczowe z punktu widzenia unijnej konkurencyjności i zatrudnienia, a instrument na rzecz MŚP przyciągnął wiele innowacyjnych przedsiębiorstw – **powiedział Alex Brenninkmeijer, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Trybunał sformułował zalecenia mające zapewnić, by przy tworzeniu Europejskiej Rady ds. Innowacji skorzystano

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

z osiągnięć działającego obecnie instrumentu, a jednocześnie udoskonalono koncepcję i procedurę wyboru projektów oraz uzyskano synergii z innymi instrumentami finansowymi.

Kontrolerzy Trybunału ustalili, że bardzo ogólne zdefiniowanie początkowych celów instrumentu w połączeniu z częstym wprowadzaniem zmian wywołało dezorientację wśród najważniejszych zaangażowanych podmiotów i wnioskodawców. Niektórzy beneficjenci instrumentu mogli prawdopodobnie pozyskać alternatywne finansowanie na rynku.

Między poszczególnymi krajami występują znaczne różnice w poziomie uczestnictwa w instrumencie. Powodem tych różnic są po części czynniki niezależne od Komisji, ale wynikają one także z ograniczonych działań marketingowych i komunikacyjnych prowadzonych przez Komisję oraz z faktu, że krajowe punkty kontaktowe zapewniają wsparcie w różnym zakresie.

Kontrolerzy informują, że stosowane przez Komisję procedury wyboru projektów zostały z czasem udoskonalone. Zwracają oni w szczególności uwagę na pozytywną modyfikację wprowadzoną w 2018 r., polegającą na ustnej prezentacji projektów przed komisją konkursową. Ułatwia to wyłonienie najlepszych wniosków, a jednocześnie niweluje niedociągnięcia właściwe ocenie zdalnej. Niemniej jednak proces oceny w dalszym ciągu niesie za sobą dwa wyzwania, spowodowane ograniczonymi zasobami i dużą liczbą ponownie składanych wniosków, które wcześniej zostały odrzucone.

Od momentu ustanowienia instrumentu na rzecz MŚP jednym z jego celów było tworzenie powiązań z instrumentami finansowymi wspieranymi przez UE, które zapewniają różne formy zwrotnego wsparcia finansowego. Komisja podjęła jednak niewiele działań w celu utworzenia takich powiązań i – jak stwierdzili kontrolerzy – ma jedynie ograniczoną wiedzę na temat faktycznych potrzeb finansowych MŚP. Ponadto dostępne informacje na temat instrumentów finansowych są nadal zbyt fragmentaryczne, a wielu beneficjentów nie wie o istnieniu instrumentów finansowych wspieranych przez UE.

Program, który zastąpi instrument na rzecz MŚP, będzie działał w strukturach Europejskiej Rady ds. Innowacji w ramach nowego programu w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”. W tym kontekście kontrolerzy sformułowali szereg zaleceń, w których stwierdzają w szczególności, że należy:

- zachować pewne elementy koncepcji obecnego instrumentu;
- ukierunkować przyszły instrument na właściwych beneficjentów, a jednocześnie poszerzyć jego zasięg geograficzny;
- wprowadzić usprawnienia w wyborze projektów;
- udoskonalić usługi w zakresie przyspieszenia rozwoju przedsiębiorstw;
- utworzyć synergii z innymi instrumentami finansowymi.

Informacje dla redaktorów

Instrument na rzecz MŚP stanowi część programu ramowego w zakresie badań naukowych „Horyzont 2020”. Mogą w nim uczestniczyć MŚP z państw członkowskich UE i 16 państw stowarzyszonych. W ramach instrumentu udzielane są dotacje dla MŚP, które mają stanowić wsparcie albo w opracowaniu studium wykonalności (etap 1), albo w prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych oraz testowaniu rynku (etap 2). Zapewniane są także coaching, mentoring i inne usługi w zakresie przyspieszenia rozwoju przedsiębiorstw (etap 3). Poszczególne etapy są wprawdzie ponumerowane, ale nie muszą być realizowane po kolei.

W 2018 r. instrument na rzecz MŚP został objęty fazą pilotażową Europejskiej Rady ds. Innowacji.

Sprawozdanie specjalne nr 2/2020 pt. „Instrument na rzecz MŚP – skuteczny i innowacyjny program, przed którym stoją wyzwania” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.

W ostatnich latach Europejski Trybunał Obrachunkowy przedstawił ustalenia dotyczące unijnego wsparcia udzielanego innowacyjnym MŚP także w innych sprawozdaniach, takich jak sprawozdania specjalne na temat [instrumentu do celów gwarancji dla MŚP](#) i [kapitału wysokiego ryzyka](#).

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Vincent Bourgeais – e-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Tel.: (+352) 4398 47502 / tel. kom.: (+352) 691 551 502